

ANGELICUM. Periodicum Trimestre Pontificiae Studiorum Universitatis a Sancto Thoma Aquinate in Urbe 50 (1973) t. 1—4.

Tom 1:

L. B. Gillon, O.P., *Planification, espérance, résurrection*. Pytanie, dokąd dążymy, stanowi przedmiot stałej refleksji ludzkości. W naszych czasach futurologia — wobec przyspieszania tempa życia — stała się szczególnie interesującym zagadnieniem. Autor artykułu widzi trzy grupy ludzi zajmujących się przyszłością — stosownie do trzech postaw wobec niej. Dla pierwszej grupy jawi się przyszłość jako pusta przestrzeń (*espace vide*). Przy pomocy planowania (*planification*), opartego na kalkulacji pragną oni wypełnić tę przestrzeń. Druga grupa opiera się na nadziei (*esperance*) i otwiera się na novum wyczekujące. Planowanie i nadzieja zdaniem autora są elementami uzupełniającymi się wzajemnie (*complémentaires*). Planowaniu bez nadziei brak bodźca, nadzieja bez planowania staje się nierealna. Trzecią grupę stanowią zwolennicy nadziei chrześcijańskiej. W świetle objawionej eschatologii nadzieja jest totalną uwerturą do przyszłości absolutnej, bo przyszłość ta to Absolut — Bóg sam. Chrystus przyjdzie po raz drugi, dokona zmartwychwstania ciał, przeprowadzi sąd powszechny i nową ludzkość oraz nową ziemię i nowe niebo przeprowadzi i odda Ojcu, aby na końcu Bóg był wszystkim we wszystkim. Autor wie, że fakty te narażać będą niektórych ludzi na zgorzenie (*scandale de l'eschatologie*), ale przypomina, że istnieje także skandal krzyża (*scandale de la Croix*).

M. O. Garriguez, *Oui était Honorius Augustodunensis?* Tajemnicza postać XII wieku. Wszystko, co o nim wiemy, ogranicza się jedynie do notatki zawartej w jego dziele: *De Luminaribus Ecclesiae*, w którym nazwany jest *presbyter et scholasticus* oraz jako autor różnych dzieł. W artykule znajdujemy próbę identyfikacji jego osoby na podstawie głównie analizy dzieł i ich podobieństwa z teologią irlandzką. Tak kolebką Honoriusa miałyby być Irlandia, a rokiem urodzenia czas między r. 1076 a r. 1080.

A. Huerga, OP, *El Catecismo de B. Carranza*. W artykule przedstawiony jest los Komentarzy do katechizmu chrześcijańskiego, jakie napisał abp Carralla w połowie XVI w. Drukami ukazały się one w Antwerpii w 1558 r. Inkwizycja hiszpańska dopatrzyła się w nich błędów i tak dzieło dostało się na indeks a sam autor do więzienia. Dziś sprawa ta budzi zainteresowanie u badaczy podobnych dzieł.

Xhaufflaire, *Feurbach, Marx et la théologie*. Jest to artykuł, w którym autor prowadzi dialog z P. D. Dogninem, ponieważ ten ostatni w art. swoim: *Une théologie après Marx* zajął się dziełem Xhaufflaire'a o Feurbachu i nie ustrzegł się błędnego nieraz interpretowania myśli autora. Przede wszystkim M. X. broni się przed zarzutem jakoby chciał mówić o teologii po Marksie, owszem mówi ale tylko o teologii po Feurbachu.

A. Patfoort, OP, *Réflexions sur les éclaircissements et sur l'entreprise théologique de M. Xhaufflaire*. Autor poddał krytyce twórczość M. X. i dochodzi do konkluzji, że jest zasługą M. X. postulowanie, aby teologia teoretyczna służyła dla praktyki socjalnej, lecz zastrzega, aby tego nie czynić bez uwzględniania dokumentów autentycznych Objawienia i wewnętrznej logiki ich realnej treści.

Tom 2:

J. L. Martin Carrasco, OP, *Hábitos psicológicos y libertad humana*. Autor omawia związek, jaki zachodzi między sprawnościami psychologicznymi i wolnością ludzką. Same sprawności przedstawia w świetle trzech teorii: mechanistycznej (R. Descartes i W. James), witalistycznej (Maine de Biran, F. Ravaisson, H. Bergson) i spirytualistycznej (św. Tomasz). Drugą część artykułu zamieścił w t. 3—4, 1973, 495—527.

Fabio Giardini, OP, *Liberazione a manipolazione sessuale oggi?* Tzw. rewolucja seksualna dziś stawia wiele nowych zagadnień dla teologii moralnej. Autor pragnie dostrzec w tym zjawisku nie tylko rzeczy negatywne, lecz także rezultaty pozytywne.

A. Bandera, OP, *La apostolicidad de la Iglesia en perspectiva misional*. Znamię apostołskości Kościoła stanowi centralny temat w zakresie odnowy eklezjologii. Autor zajął się tą cechą w perspektywie misyjnej Kościoła.

A. Patfoort, OP, *Nouvel âge de la théologie, ou... de l'apologétique?* Pytanie, czy nastał nowy wiek teologii czy też apologetyki, stanowi treść artykułu. Autor jest zdania, że prawdopodobnie zaczyna się nowy wiek apologetyki i hermeneutyki teologii, co odda wielkie usługi rozwojowi teologii dogmatycznej.

Tom 3—4:

J. F. Castano, OP, *De potestate dispensandi super impedimentis matrimonialibus et super forma canonica, qua hodierna stante legislatione, Episcopis dioecesanis nimirum gaudent*. W oparciu o aktualne prawodawstwo Kościoła przedstawia autor władzę biskupów diecezjalnych w zakresie dyspensowania od przeszkód małżeńskich i formy kanonicznej. W konkluzji podaje przejrzysty i krótki schemat obowiązującej dyscypliny.

R. Moya, OP, *La forma canónica del matrimonio en las misiones*. Forma zawierania małżeństwa przepisana przez CIC napotykała, a dziś szczególnie, na wiele trudności, zwłaszcza w krajach misyjnych. Autor zajął się tą formą w odniesieniu do terenów misyjnych w świetle dokumentów Stolicy Apostolskiej wydawanych w różnych czasach i dla różnych krajów, zwłaszcza tych, w których brak tolerancji religijnej.

J. M. Serrano, *Sobre el concubinato que se requiere para la validez del matrimonio*. Jakiej wiedzy potrzeba do zawarcia ważnego małżeństwa — oto zagadnienie, które zawsze zajmowało umysły kanonistów. W artykule znajdziemy nową próbę odpowiedzi.

B. Gangoiti, OP, *Dolus vel melius error constituitne titulum sive causam nullitatis matrimonii?* Autorowi chodzi o odpowiedź na pytanie, czy *dolus* czy nie lepiej *error* ma stanowić tytuł nieważności małżeństwa, gdy do jego zawarcia doszło na skutek podstępnego wprowadzenia partnera w błąd. Według autora podstawę tę stanowić winien błąd.

V. Tozzi, *Se possa il „metus” indiretto essere causa di invalidità del matrimonio canonico*. Chodzi o odpowiedź, czy *metus indirectus* może stanowić przyczynę nieważności małżeństwa kanonicznego.

L. Avallone, *Perchè il Motu Proprio „Causas Matrimoniales” non ha carattere concorrenziale con il divorzio recentemente introdotto in Italia*. W oparciu o fakt, że *Motu proprio Causas Matrimoniales* ma charakter dokumentu powszechnego w Kościele oraz inne racje autor dowodzi, iż dokument ten nie ma charakteru „konkurencyjnego” z ustawą o rozwodach świeżo wprowadzoną we Włoszech.

P. Zerafa, OP, *Retribution in the Old Testament*. W artykule chodzi o pojęcie odplaty w Starym Testamencie.

S. Alvarez-Menéndez, OP, *IV Congreso Canónico-Pastoral*. Jest to sprawozdanie z IV Kongresu Kanoniczno-Pastoralnego z 25—29 września 1972 r. odbytego w Rzymie.

Ks. Ludwik Orzeł